

Cercetarea trebuie să se sprijine pe lumea reală

Interviu cu prof. dr. George METAKIDES,
Doctor Honoris Causa al Universității
„Politehnica” București

Mihaela CÂRSTEA

Profesorul George METAKIDES, bine cunoscută personalitate a epocii moderne, om de știință și manager de prestigiu al vieții științifice internaționale, cu contribuții proprii remarcabile la cercetarea în domeniul științei și tehnologiei informației și un veritabil prieten și susținător al României în strădania sa de a se racorda la Societatea Europeană Informațională, a primit vineri 24 octombrie diploma de Doctor Honoris Causa al Universității „Politehnica” din București.

Profesorul George Metakides conduce unul dintre cele mai prestigioase programe de cercetare ale Uniunii Europene, programul ESPRIT dedicat cercetării și dezvoltării în domeniul tehnologiei informației. Structura acestui program se bazează pe un sistem de „rețele europene de excelență” la care participă peste 500 de grupuri de cercetare, în care este antrenată, începând din 1992, și cercetarea românească.

Profesorul Metakides a dovedit o sensibilitate și o atenție desosebită față de români și România, fapt resimțit din plin în relațiile sale cu parteneri din țara noastră. Sprijinul recent acordat Forumului pentru Societatea Informațională prin materiale importante de orientare și volume de specialitate arată încă odată trăinicia aprecierilor sale pentru posibilitățile noastre de a ne racorda la Societatea Europeană Informațională.

Momentul înmânării diplomei de Doctor Honoris Causa a coincis cu începutul concursului internațional studentesc ACM, faza regională, ce

a avut ca gazdă Institutul „Politehnica” București, prilej cu care dl. Metakides și-a adresat cuvântul său de răspuns unui auditoriu ce a inclus și pe tinerii specialiști aflați la porțile afirmării, care au avut astfel posibilitatea de a lua cunoștință cu cele mai noi direcții ce se au în vedere pentru construirea Societății Informaționale, ai căror constructori și beneficiari vor fi.

După terminarea festivității am avut bucuria să pot discuta cu dl. Metakides, care mi-a răspuns la câteva întrebări.

CW: Ce reprezintă pentru dvs. titlul primit astăzi?

George METAKIDES: În primul rând este o onoare pentru că este oferit de o instituție cu o îndelungată tradiție în domeniul științei și al tehnologiei. În al doilea rând, este o bucurie personală datorită apropierii pe care am simțit-o întotdeauna față de România.

CW: Printre preocupările recente pe care le aveți se află și elaborarea unui raport și a unui program privind „Societatea informațională convivală”, la ce se referă acesta?

G.M.: Acest program de cercetare va începe în 1999 și are o valoare de 4 miliarde de ECU. El reprezintă partea tehnologică și de cercetare a unui efort mai larg ce se referă la stabilirea de reguli și regulamente. Ambele aspecte vor face posibil accesul tuturor la noile tehnologii și la posibilitatea utilizării lor în mod ușor și ieftin în orice domeniu de activitate, în viața personală, în viața socială sau în afaceri.

CW: România se află pe ultimele locuri în Europa în ceea ce privește numărul de calculatoare pe cap de locuitor și al conexiunilor la Internet. Cum credeți că va putea țara noastră să se alăture celorlate țări în cadrul societății informaționale?

G.M.: Trebuie mai întâi să se identifice obstacolele care stau în calea folosirii PC-urilor sau a conexiunilor la Internet, care sunt de obicei: costul infrastructurii, al telecomunicațiilor, puterea de cumpărare și de întreținere a echipamentelor, precum și problemele culturale.

În cazul României, cred că numai primele două mai sunt obstacole reale. De altfel, se poate face

într-un anumit fel o analogie cu Grecia. În Uniunea Europeană Grecia este ultima din aceleași motive, pentru că telecomunicațiile sunt scumpe. Dar această situație se modifică. Odată cu liberalizarea telecomunicațiilor, costurile încep să scadă. Odată ce țara se stabilizează economic, costurile echipamentelor vor continua să scadă, astfel încât fiecare și le va putea permite.

În ceea ce privește problema culturală, aceasta este în principal o problemă de cunoaștere, de a-i face pe oameni să-și dea seama de utilitatea folosirii calculatoarelor fie în domeniul comercial, fie pentru instruire sau amuzament.

Cred că obstacolele sunt cunoscute și dacă oamenii vor dori să le depășească o vor face. Este însă necesar să aibă grijă de problemele de infrastructură și de cunoaștere.

CW: În cât timp credeți că vor dispărea diferențele majore dintre țările bogate și cele sărace?

G.M.: Depinde despre ce țări vorbim. În context european cred că acest lucru se va întâmpla în 10 - 15 ani. Odată ce economiile sunt conectate, ele se vor comporta ca și vasele comunicante. Sunt optimist în ceea ce privește statele europene, n-aș putea spune însă același lucru în ceea ce privește Africa, de exemplu.

CW: Școala românească de calculatoare se bucură de recunoaștere internațională datorită performanțelor obținute de studenții și absolvenții săi. În prezent ea este însă în pericol de a se degrada datorită faptului că mulți absolvenți emigrează pentru a-și găsi locuri de muncă mai bine plătite, ne mai existând profesori tineri care să-i înlocuiască pe cei mai în vârstă. Cum credeți că se poate rezolva această problemă?

G.M.: Cred că singura cale de a ajunge la o stare stabilă este de a se crea o activitate antreprenorială dinamică, să apară companii mici și mijlocii care să lucreze în acest domeniu. Atunci absolvenții vor putea să-și găsească slujbe și unii dintre ei se vor întoarce la facultate.

Problema actuală se datorează faptului că absolvenții nu au locuri de muncă și de aceea emigrează. Este un lucru normal. Odată ce lucrurile au să înceapă să intre în normalitate, vor exista și persoane care vor fi interesate să rămână în facultate, cu condiția să primească un salariu decent.

Soluția constă deci în combinarea a două aspecte: formarea unei piețe de locuri de muncă pentru absolvenți și asigurarea unor condiții rezonabile

pentru cei care lucrează în învățământul superior.

Dacă acseț lucru nu se va întâmpla, atunci într-adevăr există pericolul ca sistemul să-și piardă capacitatea reproductivă și nu va mai fi în stare să producă oameni de calitate iar situația se va deteriora în continuare. Cheia constă, după opinia mea, în crearea bogăției în sectorul privat, lucru care nu se întâmplă încă.

CW: Ce sfaturi le-ați da tinerilor oameni de știință români ce lucrează în domeniul informaticii?

G.M.: Cred că ar trebui să se uite la ce se întâmplă în jur, să analizeze situația generală, să înțeleagă că informatica nu înseamnă doar programare sau orice alt aspect particular și că trebuie să fie pregătiți să ocupe un loc într-o lume ce aparține societății informaționale, comerțului electronic.

În această lume, unii trebuie să devină antreprenori și să învețe aspectele specifice ale jocului, în timp ce alții vor continua munca de cercetare.

Dacă ar fi să le dau un singur sfat, acela ar fi să încerce să privească imaginea generală, deoarece adesea oamenii de știință tind să privească numai la ceea ce fac și nu și la modul în care activitatea lor poate să influențeze societatea. Din această cauză unii dintre ei sunt marginalizați în contextul general.

Va fi loc și pentru cercetare pură, dar acesta este numai unul dintre aspecte, restul trebuie să se sprijine pe lumea reală. În contextul general sunt tot atâtea probleme grele de rezolvat, care au și ele aplicații interesante, câte sunt în domeniul abstract.

